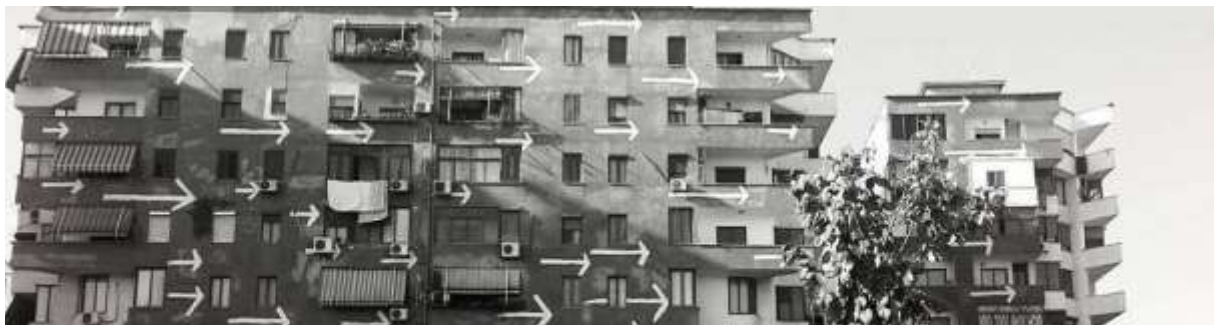

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΑ ΤΙΡΑΝΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Έκδοση επταετούς ομολόγου ύψους 500 εκ. ευρώ της Αλβανικής Δημοκρατίας.

Ολοκληρώθηκε η έκδοση του επταετούς ομολόγου της Αλβανικής Δημοκρατίας, ύψους 500 εκ. ευρώ με επιτόκιο 3,55%. Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, με την έκδοση θα καλυφθούν οι χρηματοδοτικές ανάγκες της χώρας για τα επόμενα δύο έτη και θα μειωθεί ο κίνδυνος της αναχρηματοδότησης του εξωτερικού χρέους κατά το 2020, έτος ωρίμανσης του προηγούμενου ομολόγου ύψους 450 εκ. ευρώ, για το οποίο οι συνολικές χρηματοδοτικές υποχρεώσεις εκτιμώνται στα 700 εκ. ευρώ. Ως ανάδοχοι της έκδοσης είχαν ορισθεί οι Τράπεζες Citi, Banca IMI (θυγατρική της Intesa Sanpaolo) και Sociéte Generale.

Ο Αλβανός Πρωθυπουργός Edi Rama χαρακτήρισε την έκδοση ως ψήφο εμπιστοσύνης από τις διεθνείς χρηματαγορές για την αλβανική οικονομία, καθώς το χαμηλότερο επιτόκιο που επετεύχθη σε σύγκριση με την έκδοση του 2015 υποδηλώνει ότι η χώρα θεωρείται πλέον ασφαλής επενδυτικός προορισμός, γεγονός που οφείλεται στο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα της κυβέρνησης.

Ωστόσο, ο αρχηγός του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης Jorida Tabaku σε δήλωσή του

Πρεσβεία της Ελλάδος στα Τίρανα
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών
Υποθέσεων

Rr. Skenderbej, Nr. 88, 1023 Tirana

Tel. : +355 4 222 8980, 224 7323

Fax: +355 4 222 8979

E-mail: ecocom-tirana@mfa.gr

<http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/office/805>

ανέφερε ότι η σύναψη δανείου για την αναχρηματοδότηση παλαιότερων δανειακών υποχρεώσεων, με επιτόκιο υψηλότερο από τις αντίστοιχες εκδόσεις ομολόγων, εντός του έτους, στο Μαυροβούνιο και στην ΠΓΔΜ δεν μπορεί να θεωρηθεί επιτυχία, συμπληρώνοντας ότι το μέλλον των πολιτών της χώρας που διαβιούν με 5 ευρώ την ημέρα είναι ζοφερό.

Η τελευταία φορά που η αλβανική κυβέρνηση προσέφυγε για δανεισμό στις διεθνείς χρηματαγορές ήταν στο τέλος του 2015, όταν εξασφάλισε χρηματοδότηση 450 εκ. ευρώ, μέσω της έκδοσης πενταετούς ομολόγου με επιτόκιο 5,75%, ενώ το 2010 είχε αντλήσει 300 εκ. ευρώ με επιτόκιο 7,5%.

Άμεσες ξένες επενδύσεις στην Αλβανία κατά το α' εξάμηνο 2018.

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Αλβανίας, οι εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων στην χώρα κατά το α' εξάμηνο του 2018 διαμορφώθηκαν στα 494 εκ. ευρώ, αυξημένες κατά 109 εκ. ευρώ ή 28% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του προηγούμενου έτους. Περίπου το 70% των ξένων κεφαλαίων που εισέρευσαν στη χώρα κατά την εν λόγω περίοδο επενδύθηκαν στον ενεργειακό τομέα, και αφορούν κυρίως στα δύο μεγάλα ενεργειακά έργα που βρίσκονται στο τελικό στάδιο υλοποίησης, το αλβανικό μέρος του Trans Adriatic Pipeline και την υδροηλεκτρική μονάδα Devoll, γεγονός που δημιουργεί προβληματισμό για την πορεία των ξένων επενδύσεων στην Αλβανία μετά την ολοκλήρωσή τους.

Η κυριότερη χώρα προέλευσης ΑΞΕ στην Αλβανία το α' εξάμηνο 2018, με εισροές κεφαλαίων ύψους 194 εκ. ευρώ ήταν η Ελβετία, έδρα της κοινοπραξίας TAG AG που κατασκευάζει το κομμάτι του αγωγού φυσικού αερίου TAP που διέρχεται από την Αλβανία. Το συνολικό απόθεμα ελβετικών επενδύσεων στη

χώρα ανήλθε πλέον σε 1,1 δισ. ευρώ, καθιστώντας την Ελβετία τον δεύτερο κυριότερο ξένο επενδυτή στην Αλβανία.

Η Ολλανδία με 101 εκ. ευρώ βρίσκεται στη δεύτερη θέση των κυριότερων επενδυτριών χωρών κατά τη συγκεκριμένη περίοδο, κυρίως λόγω της κατασκευής του υδροηλεκτρικού σταθμού Devoll από την κρατική νορβηγική εταιρεία Statkraft, μέσω της θυγατρικής της, ολλανδικών συμφερόντων Statkraft Markets BV, αλλά και των επενδύσεων της αγγλο-ολλανδικής πολυεθνικής Royal Dutch Shell στον τομέα της εξόρυξης πετρελαίου.

Η Ολλανδία με 101 εκ. ευρώ βρίσκεται στη δεύτερη θέση των κυριότερων επενδυτριών χωρών κατά τη συγκεκριμένη περίοδο, κυρίως λόγω της κατασκευής του υδροηλεκτρικού σταθμού Devoll από την κρατική νορβηγική εταιρεία Statkraft, μέσω της θυγατρικής της, ολλανδικών συμφερόντων Statkraft Markets BV, αλλά και των επενδύσεων της αγγλο-ολλανδικής πολυεθνικής Royal Dutch Shell στον τομέα της εξόρυξης πετρελαίου.

Οι εισροές κεφαλαίων από την Αυστρία και την Τουρκία κατά το α' εξάμηνο 2018 ανήλθαν σε 34 εκ. ευρώ, και διοχετεύθηκαν στον υδροηλεκτρικό τομέα, ενώ οι канаδικές επενδύσεις ύψους περίπου 30 εκ. πραγματοποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό από την εταιρεία Bankers Petroleum.

Η αποεπένδυση σημαντικών ελληνικών ομίλων από την Αλβανία στους τομείς της υγείας και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών αποτυπώνεται στις μειωμένες ροές ελληνικών επενδύσεων στη χώρα κατά το α' εξάμηνο 2018, που ανήλθαν σε 13 εκ. ευρώ. Η Ελλάδα παραμένει η κυριότερη επενδυτρια χώρα, ωστόσο η σωρευτική αξία των ελληνικών επενδυμένων κεφαλαίων αναμένεται να υποχωρήσει, καθώς οι εξαγορές εταιρειών ελληνικών συμφερόντων (Tirana Bank/Τράπεζα Πειραιώς, Ygeia Hospital Tirana/Όμιλος ΥΓΕΙΑ, NBG Albania/Εθνική Τράπεζα) καταγράφηκαν ως επί το πλείστον στο τρίτο εξάμηνο του έτους.

Αντίστοιχα, οι επενδύσεις ιταλικών εταιρειών ανήλθαν μόνο στα 16 εκ. ευρώ, παρά το γεγονός ότι η Ιταλία αποτελεί τον κυριότερο εμπορικό εταίρο και την έκτη σημαντικότερη επενδυτρια χώρα της Αλβανίας.

Σύμφωνα πάντα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Αλβανίας, η σωρευτική αξία των άμεσων ξένων επενδύσεων στο τέλος του πρώτου εξαμήνου του έτους ανήλθε σε 7,1 δισ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί περίπου στο 70% του ΑΕΠ της χώρας.

Νέα δέσμη δημοσιονομικών μέτρων για το 2019

Κατατέθηκε προς διαβούλευση στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές από την αλβανική κυβέρνηση η νέα δέσμη δημοσιονομικών μέτρων για το 2019, η οποία περιλαμβάνει μείωση του φόρου επί των εταιρικών μερισμάτων, ελαφρά μείωση της φορολογίας στις υψηλές κατηγορίες εισοδημάτων και αύξηση των δικαιωμάτων εξόρυξης στις εξαγωγές χρωμίου. Η δέσμη μέτρων αναμένεται να τεθεί σε ισχύ τον προσεχή Ιανουάριο. Αναλυτικότερα, προβλέπεται:

Μείωση του φόρου επί των εταιρικών μερισμάτων, από το 15% που ισχύει σήμερα στο 8%, μέτρο που σύμφωνα με τις ενώσεις ξένων επενδυτών θα βελτιώσει το επενδυτικό περιβάλλον και θα δώσει ώθηση στις ξένες επενδύσεις, ενώ αναμένεται να συμπεριληφθούν διατάξεις κατά της φοροδιαφυγής για μη κεφαλαιουχικά κέρδη από μη κατοίκους, οι λεπτομέρειες των οποίων θα ανακοινωθούν αργότερα.

Μείωση φορολογικής επιβάρυνσης για τις υψηλές εισοδηματικές τάξεις προκειμένου να αντιμετωπισθεί η αύξηση της φοροδιαφυγής από το 2014, όταν η κυβέρνηση εισήγαγε προοδευτική φορολόγηση στη φορολογία εισοδημάτων και εταιρειών. Η κυβέρνηση αναφέρει ότι περίπου 15.400 εργαζόμενοι θα επωφεληθούν μετά από την αύξηση της κλίμακας μηνιαίου εισοδήματος, από 130.000 λεκ (€ 1.030) σε 150.000 λεκ (1.188 €), όπου επιβάλλεται συντελεστής φόρου 23%.

Αύξηση των δικαιωμάτων εξόρυξης στις εξαγωγές χρωμίου, στο 9% από το σημερινό 6%, μέτρο που αναμένεται να αποθαρρύνει τις εξαγωγές ακατέργαστου χρωμίου και να δώσει ώθηση στην τοπική μεταποιητική βιομηχανία όπου έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές επενδύσεις κατά τα τελευταία χρόνια. Το χρώμιο είναι το βασικό ορυκτό που παράγει η Αλβανία, με τον κύριο όγκο των εξαγωγών να κατευθύνεται στην Κίνα.

Στη δέσμη δημοσιονομικών μέτρων περιλαμβάνεται επίσης μείωση του ΦΠΑ στην εισαγωγή ηλεκτρικών λεωφορείων και απαλλαγή από καταβολή ΦΠΑ για την εισαγωγή μηχανημάτων και πρώτων υλών από την φαρμακευτική βιομηχανία.

Ο υπουργός Οικονομικών Arben Ahmetaj σε δηλώσεις του ανέφερε ότι η συγκεκριμένη δέσμη μέτρων αποτελεί συνέχεια των μεταρρυθμίσεων και της δημοσιονομικής προσαρμογής που υλοποιεί η κυβέρνηση του από το 2013, ωστόσο η αντιπολίτευση σε ανακοίνωση της τονίζει ότι το επιχειρηματικό περιβάλλον έχει επιδεινωθεί και όλο και περισσότερες επιχειρήσεις απειλούνται με χρεωκοπία.

Η Αλβανία καταλαμβάνει την 34^η θέση ανάμεσα σε 162 χώρες στη φετινή μελέτη «Η Οικονομική Ελευθερία στον Κόσμο» του Ινστιτούτου Fraser

Η Αλβανία καταλαμβάνει την 34^η θέση ανάμεσα σε 162 χώρες στη φετινή μελέτη «Η Οικονομική Ελευθερία στον Κόσμο» που ανακοίνωσε το Ινστιτούτο Fraser του Καναδά. Η Αλβανία είχε καταλάβει την 42^η θέση στην αντίστοιχη έκθεση πριν από δύο χρόνια.

Στη συγκεκριμένη έκθεση η Αλβανία σημειώνει καλύτερες επιδόσεις από άλλες χώρες της περιοχής όπως Βουλγαρία (46^η), Κροατία (75^η), Βοσνία-Ερζεγοβίνη (98^η) ενώ η Ελλάδα, η κατατάσσεται στην 108^η θέση.

Η Α/Υπουργός Προστασίας των Επιχειρήσεων κα Sonila Qato αναφερόμενη στην εν λόγω έκθεση σημείωσε ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι από τους δείκτες που λαμβάνονται υπόψη, ο επιχειρηματικός δείκτης σημείωσε βελτίωση κατά 20% σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.

Ο βαθμός οικονομικής ελευθερίας στην μελέτη του καναδικού ινστιτούτου υπολογίζεται βάσει των θεσμών και των πολιτικών που εφαρμόζει κάθε χώρα σε πέντε πεδία: το μέγεθος του κράτους· το κράτος δικαίου· την πρόσβαση σε ισχυρό νόμισμα· την ελευθερία στο διεθνές εμπόριο· και το ρυθμιστικό περιβάλλον στην τραπεζική πίστη, τα εργασιακά και την επιχειρηματικότητα.

Συνέχιση της υποχώρησης του Δείκτη Καταναλωτικής και Επιχειρηματικής Εμπιστοσύνης το 3ο τρίμηνο του 2018

Κατά 4% μειώθηκε ο Δείκτης Καταναλωτικής και Επιχειρηματικής Εμπιστοσύνης το 3^ο τρίμηνο του 2018, σε συνέχεια της υποχώρησης του κατά 10% το 2^ο τρίμηνο του έτους, σύμφωνα με την περιοδική έρευνα της Κεντρικής Τράπεζας της Αλβανίας. Ο δείκτης κυμαίνεται πλέον στο χαμηλότερο επίπεδο

των τελευταίων 2 ετών, παρά την συνεχιζόμενη αύξηση του ΑΕΠ της χώρας που ανήλθε στο 4,4% κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, τροφοδοτούμενη κυρίως από τον κλάδο της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Η εμπιστοσύνη των καταναλωτών και επιχειρηματιών υποχώρησε σε όλους τους βασικούς τομείς της οικονομίας όπως λιανικού εμπορίου, υπηρεσιών, μεταποίησης και κατασκευών, εν μέσω μιας έντονης τουριστικής περιόδου, κατά την οποία οι αφίξεις σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία σημειώνουν αύξηση κατά 19% έναντι του προηγούμενου έτους, φθάνοντας τους 4,4 εκ. επισκέπτες.

Σύμφωνα με οικονομικούς αναλυτές, η αλβανική οικονομία πρέπει να επιτύχει ετήσιους ρυθμούς ανάπτυξης 6% προκειμένου τα οφέλη της να διαχυθούν στα αλβανικά νοικοκυριά και μειωθεί το χάσμα στο επίπεδο διαβίωσης με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

ΓΕΩΡΓΙΑ

Παρουσίαση δράσεως Προγράμματος SMART AL στο Αγροτικό Πανεπιστήμιο Τιράνων. Συνέργεια με Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων για προώθηση συνεργασίας Ελλάδος-Αλβανίας στον αγροτικό τομέα (Τίρανα, 22.10.2018).

Πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου στο Αγροτικό Πανεπιστήμιο των Τιράνων η παρουσίαση εκπαιδευτικής δράσεως του Προγράμματος SMART AL, η οποία χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα ERASMUS + της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφορά στην επαγγελματική κατάρτιση στελεχών με τη χορήγηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών MASTER στον αγροτικό τομέα στην Αλβανία.

Ειδικότερα, το μεταπτυχιακό πρόγραμμα SMART AL έχει ως θεματική την παροχή δεξιοτήτων για τη βιώσιμη ανάπτυξη του αγροτικού τομέα και ιδιαίτερα για τη διαχείριση αγροτικών γαιών στην Αλβανία και υλοποιείται με την υποστήριξη του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών, του Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Montpellier και του Γερμανικού Πανεπιστημίου Hohenheim, συνδιοργανώνεται από το Agricultural University των Τιράνων, το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο των Τιράνων και το Πανεπιστήμιο Fan Noli της Κορυτσάς,

Κατά την παρουσίαση παρενέβησαν με ομιλίες τους οι Πρέσβεις Ελλάδος κα Ελένη Σουρανή και Γαλλίας κα Christina Vasak, εκπρόσωπος της Γερμανικής Πρεσβείας στην Αλβανία, καθώς και η α/Υφυπουργός Τουρισμού και Περιβάλλοντος κα

Ornela Cuci, οι οποίοι εξήραν τη σημασία της εν λόγω δράσεως για την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα στην Αλβανία.

Το Γραφείο ΟΕΥ Τιράνων, αξιοποιώντας την ευκαιρία αυτή διοργάνωσε, σε συνεννόηση με τους ιθύνοντες του Προγράμματος, ημερίδα πληροφόρησης με σκοπό τη διμερή συνεργασία με την Αλβανία στον αγροτικό τομέα για την μεταφορά της πολύτιμης ελληνικής εμπειρίας και τεχνογνωσίας (capacity building) στην κατάρτιση ευρωπαϊκών προγραμμάτων στον αγροτικό τομέα.

Εν προκειμένω, σημειώνεται, ότι η Αλβανία μέσω Ευρωπαϊκού Προγράμματος IPA 2014-2020 λαμβάνει ευρωπαϊκά κονδύλια συνολικού ύψους 71 εκατ. ευρώ για την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα.

Στην ανωτέρω ημερίδα πληροφόρησης συμμετείχε η κα Ελευθερία Βουνούκη, στέλεχος της DG AGR1 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία εξήγησε την μεθοδολογία του μηχανισμού λειτουργίας για την αξιοποίηση του ανωτέρω Ευρωπαϊκού Προγράμματος και παρουσίασε τους επιμέρους επιλέξιμους τομείς για συνεργασία στο πλαίσιο του Προγράμματος.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε, υπό το συντονισμό του Προϊσταμένου του Γραφείου ΟΕΥ Τιράνων κ. Σαράντη Μοσχόβη, Συμβούλου ΟΕΥ Α', πάνελ ομιλητών στο οποίο συμμετείχαν εκπρόσωποι ελληνικών και αλβανικών φορέων και επιχειρήσεων του αγροτικού κλάδου. Ειδικότερα, ο κ. Μοσχόβης αφού τόνισε τη σημασία του αγροτικού τομέα για την ελληνική και αλβανική οικονομία, παρουσίασε τις δυνατότητες ανάπτυξης επιμέρους συνεργασιών μεταξύ των δύο χωρών. Στη συνέχεια οι ομιλητές παρουσίασαν την δραστηριότητά τους, προτείνοντας επιμέρους συνεργασίες σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, ενώ στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν και κατ'ιδίαν συναντήσεις (B2B) για το σκοπό αυτό.

Σημειώνεται η συμμετοχή των ελληνικών επιχειρήσεων του τομέα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών στον αγροτικό τομέα Krop- Agricultural Consulting (κ. Γκλαβάκης) και Geotechniki Aigaiou (κ.κ. Κατσαβέλλης, Κότικα, Φλωρίδης) καθώς και του KASH (Union of Agribusiness in Albania κ. Rrapajθ.

Αξίζει τέλος να σημειωθεί ότι η πρωτοβουλία του Γραφείου ΟΕΥ για τη διοργάνωση της ανωτέρω ημερίδας πληροφόρησης επαινέθηκε ειδικά από την υπεύθυνη του Προγράμματος SMART AL κα Magali Maire του Αγρονομικού Ινστιτούτου του Montpellier, καθώς συνέβαλε στην προβολή του Προγράμματος, τόσο μέσω της κινητοποίησης των εδώ Πρεσβειών Γαλλίας και Γερμανίας, όσο και αξιοσημείωτης

συμμετοχής δημοσίων και ιδιωτικών φορέων του αγροτικού τομέα στην Αλβανία.

2^η Διεθνής Αγροτική Έκθεση Αλβανίας (Τίρανα, 12-13.10.2018).

Έλαβε χώρα στην Πλατεία «Μητέρα Τερέζα» των Τιράνων η εν θέματι Έκθεση, η οποία διοργανώθηκε από το α/ Υπουργείο Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Τιράνων και την Ένωση Βιομηχανιών Τροφίμων. Συμμετείχαν 700 παραγωγοί αγροτικών προϊόντων από όλη τη χώρα, καθώς και ξένες επιχειρήσεις του κλάδου τροφίμων/ποτών.

Την Έκθεση εγκαινίασε ο α/Υπουργός Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Niko Peleshi, ο οποίος στον χαιρετισμό του σημείωσε την πρόοδο που έχει επιτευχθεί τα τελευταία χρόνια στον αγροτικό τομέα της Αλβανίας και στο εισόδημα των αλβανών αγροτών.

Σημειώνεται ότι στα πλαίσια της ανωτέρω Έκθεσης, με πρωτοβουλία της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος και της αντίστοιχης Ένωσης της Αλβανίας, έλαβε χώρα εκδήλωση προβολής και δικτύωσης (Extroversion and Networking Event) του Προγράμματος “INNOVAGRO”, όπου σε συνεργασία με το Γραφείο μας, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις (B2B) με αξιόλογες αλβανικές εισαγωγικές επιχειρήσεις του κλάδου τροφίμων/ποτών και αλυσίδες σουπερμάρκετ.

Το εν λόγω Πρόγραμμα, το οποίο εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο του Προγράμματος Διασυνοριακής Συνεργασίας Αδριατικής Ιονίου «INTERREG – ADRION» και υλοποιείται από το Επιμελητήριο Χανίων (Lead Partner), αποσκοπεί στη δημιουργία δεσμών και συνεργιών για την προώθηση της εξωστρέφειας μεταξύ καινοτόμων παραγωγών του πρωτογενούς τομέα στην Περιοχή της Αδριατικής – Ιονίου.

Από ελληνικής πλευράς, συμμετείχαν το Πολυτεχνείο Κρήτης, η Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων, η Αναπτυξιακή Εταιρεία «Πάρνωνας», το Δίκτυο Οινοποιών Κρήτης (Cluster Wines of Crete), καθώς και οι επιχειρήσεις Κερκυραϊκή Μικροζυθοποιία, Μέλι -Οικογένεια Σταθάκη και AVOEL Αβοκάντο Κρήτης.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων στο χερσαίο οικόπεδο 5 στη νοτιοδυτική Αλβανία

Το Υπουργείο Υποδομών και Ενέργειας της Αλβανίας, με απόφαση που δημοσιεύθηκε την 1^η Οκτωβρίου, προκήρυξε διεθνή διαγωνισμό για την έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων στο χερσαίο οικόπεδο 5, που εκτείνεται από τις πόλεις Κονισπόλ, Άγιοι Σαράντα, Χειμάρα και Βλόρα, στο νοτιοδυτικό τμήμα της Αλβανίας. Σύμφωνα με την Εθνική Υπηρεσία Φυσικών Πόρων, ο διαγωνισμός θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του νόμου περί έρευνας και εξόρυξης πετρελαίου που εξουσιοδοτεί το Υπουργείο Υποδομών και Ενέργειας να συνάπτει συμβάσεις εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων με ξένες ή και εγχώριες εταιρείες. Η διάρκεια της ερευνητικής περιόδου θα είναι πενταετής με δυνατότητα επέκτασης για 2 χρόνια και η προθεσμία υποβολής των προσφορών θα εκπνεύσει 30 ημέρες μετά τη δημοσίευση της απόφασης.

Η ερευνητική περίοδος θα είναι χωρισμένη σε τρεις φάσεις, η διάρκεια των οποίων θα τεθεί σε διαπραγμάτευση με την ανάδοχο εταιρεία. Η κάθε φάση θα περιλαμβάνει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εργασιών και χρηματοδοτικές υποχρεώσεις. Σε περίπτωση επιτυχούς έκβασης των ερευνών, η περίοδος παραγωγής και εκμετάλλευσης θα είναι 25 χρόνια με δυνατότητα παράτασης, σύμφωνα πάντα με το Νόμο περί Πετρελαίου.

Τον Φεβρουάριο 2018 το Υπουργείο Υποδομών και Ενέργειας της Αλβανίας υπέγραψε σύμβαση έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων με την Shell Upstream Albania, θυγατρική της Royal Dutch Shell στο οικόπεδο 4 στο βουνό Σπιράγκ στη νότιο Αλβανία, ενώ η εταιρεία δραστηριοποιείται επίσης στα οικόπεδα 2 και 3.

Εκτιμάται ότι τα βεβαιωμένα πετρελαϊκά αποθέματα της Αλβανίας ανέρχονται σε 220 εκ. βαρέλια και τα αποθέματα φυσικού αερίου σε 5,7 δις. κυβικά μέτρα. Το κοιτάσμα Patos-Marinza στη πόλη Φιέρ, στη νοτιοδυτική Αλβανία θεωρείται το μεγαλύτερο χερσαίο κοιτάσμα πετρελαίου στην ηπειρωτική Ευρώπη.

Υπογραφή Μνημονίου Κατανόησης για την αξιοποίηση ενεργειακών πόρων στον τομέα του φυσικού αερίου μεταξύ Αλβανίας και ΠΓΔΜ.

Στο πλαίσιο επίσκεψης του Υπουργού Οικονομικών της ΠΓΔΜ, κ. Kreshnik Bekteshi στην Αλβανία στις 21 τρέχοντος, όπου συναντήθηκε με τον εδώ Υπουργό Υποδομών και Ενέργειας, κ. Danian Gjikhuri, υπεγράφη εν θέματι Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ της κρατικής αλβανικής εταιρίας φυσικού αερίου ALBGAZ και του Οργανισμού Ενεργειακών Πόρων της ΠΓΔΜ για τον συντονισμό των προσπαθειών, το οποίο προβλέπει τη σύνδεση του δικτύου φυσικού αερίου μεταξύ των δύο χωρών με Αγωγό.

Κατά την υπογραφή του Μνημονίου, ο κ. Bekteshi σημείωσε ότι πρόκειται για ένα ουσιαστικό βήμα για την ανάπτυξη της ενεργειακής συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών στον τομέα του φυσικού αερίου, το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρύτερης συνεργασίας Αλβανίας –ΠΓΔΜ στο ενεργειακό τομέα, ενόψει της επιδιωκόμενης ένταξής τους στις ευρωπαϊκές δομές.

ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Οι επενδύσεις στις τηλεπικοινωνίες ανήλθαν στα 1.17 δις. ευρώ.

Στα τέλη Ιουνίου του 2018, το συνολικό απόθεμα των επενδύσεων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών της Αλβανίας ανήλθε σε 1,17 δις. €. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Τράπεζας της Αλβανίας, ο τηλεπικοινωνιακός τομέας κατέχει τη δεύτερη θέση με βάση τις συνολικές επενδύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί στη χώρα, ενώ την πρώτη θέση καταλαμβάνει ο τομέας της ενέργειας.

Παράλληλα, δημοσιεύματα στον τοπικό τύπο αναφέρουν ότι η εταιρεία Albtelcom τουρκικών συμφερόντων, που αυτή τη στιγμή αποτελεί τον τρίτο κυριότερο πάροχο υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας στην Αλβανία, έχει υποβάλει δεσμευτική προσφορά για την εξαγορά της Telecom Albania, ιδιοκτησίας OTE.

Η εξαγορά της Telecom Albania από την Albtelcom υπόκειται επίσης στην έγκριση των αλβανικών ρυθμιστικών αρχών ανταγωνισμού και τηλεπικοινωνιών, οι οποίες θα αποφανθούν εάν ο περιορισμός των παρόχων υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας σε δύο αντίκειται στους υφιστάμενους κανόνες ανταγωνισμού και πρόκειται να αποβεί εις βάρος των τελικών καταναλωτών.

Η Albtelecom ανήκει στον τουρκικό όμιλο Calik Group που έχει στην ιδιοκτησία του τη μεγαλύτερη εμπορική τράπεζα της Αλβανίας BKT, εισήλθε στην αλβανική αγορά το 2000 με την εξαγορά του 76% της εταιρείας σταθερής τηλεφωνίας και υπηρεσιών διαδικτύου, το 2011 εξαγόρασε την εταιρεία κινητής τηλεφωνίας Eagle Mobile operator, ενώ πιο πρόσφατα απορρόφησε και την τέταρτη εταιρεία της αλβανικής αγοράς κινητής τηλεφωνίας, την Plus.

Σημειώνεται ότι το μερίδιο της Telecom Albania στην αλβανική αγορά κινητής τηλεφωνίας υποχωρεί συνεχώς κατά τα τελευταία έτη, και στο τέλος του 2017 βρέθηκε στο 31%, με πρώτη τη Vodafone Albania με 54% και τρίτη την ALBtelecom με 10%.

Εν τω μεταξύ, αύξηση σημειώνεται και στον ρυθμό ανάπτυξη της χρήσης του Διαδικτύου. Ο αριθμός των χρηστών του Διαδικτύου συνέχισε να αυξάνεται κατά το β' τρίμηνο του 2018. Σύμφωνα με στοιχεία της Αρχής Ηλεκτρονικών και Ταχυδρομικών Επικοινωνιών, ο αριθμός των συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας στο τέλος του α' τριμήνου ήταν περίπου 321 χιλιάδες, αυξημένος κατά περίπου 6500 συνδρομητές.

Σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ο αριθμός των συνδρομητών στο διαδίκτυο έχει αυξηθεί κατά 15%. Σε ένα χρόνο έχουν προστεθεί περίπου 42.000 νέοι συνδρομητές υπηρεσιών Διαδικτύου.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Συνολικές αφίξεις στην Αλβανία κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2018

Οι συνολικές αφίξεις αλλοδαπών και ημεδαπών πολιτών στην Αλβανία κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2018 αυξήθηκαν κατά 13,1% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του προηγούμενου έτους, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της χώρας. Αναλυτικότερα, ο συνολικός αριθμός των αφίξεων ανήλθε στις 7.858.988, από τις οποίες οι 4.397.638 αφορούσαν πολίτες άλλων χωρών, με αύξηση κατά 16,8% έναντι του α' οκταμήνου 2017, ενώ οι αφίξεις ημεδαπών έφθασαν τις 3.461.350, ενισχυμένες κατά 8,7%.

Όσον αφορά στις κυριότερες χώρες προέλευσης αλλοδαπών επισκεπτών στην Αλβανία κατά την εν λόγω περίοδο, στην πρώτη θέση βρίσκεται το Κόσοβο με 35,9% των συνολικών αφίξεων, και ακολουθούν η πΓΔΜ με 11,4%, η Ελλάδα με 7,6%, η Ιταλία με 7,1%, το Μαυροβούνιο 5,1% και η Γερμανία με 2,8%, ενώ από τις ΗΠΑ προήλθε το 1,9% των αφίξεων. Από τις συγκεκριμένες χώρες, η μεγαλύτερη άνοδος έναντι της αντίστοιχης περιόδου 2017 αφορούσε τη Γερμανία, με αύξηση αφίξεων ύψους 36,9%.

Οι διακοπές αντιστοιχούν στο 48,7% του συνολικού όγκου των αφίξεων αλλοδαπών επισκεπτών στην Αλβανία το α' οκτάμηνο του έτους, οι μονοήμερες επισκέψεις κατέλαβαν το 10,1%, οι διελεύσεις τράνζιτ το 3,2%, ενώ το ποσοστό των επαγγελματιών ταξιδιών ανήλθε σε 1,2%. Τέλος, σχετικά με τις αφίξεις αλλοδαπών βάσει του μέσου μεταφοράς που χρησιμοποιήθηκε, το 84,5% πραγματοποιήθηκε οδικώς, το 9,6% αεροπορικώς και το 5,8% ακτοπλοϊκώς.

Εθνικό Πάρκο Πρεσπών, πρόγραμμα για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού.

Εκδήλωση με θέμα την έναρξη της 2^{ης} φάσης του προγράμματος Transboundary Biosphere Reserve Prespa Project που χρηματοδοτείται από την Αναπτυξιακή Τράπεζα της Γερμανίας KfW Development Bank και υλοποιείται από κοινοπραξία στην οποία συμμετέχουν το GFA Consulting Group και το Ινστιτούτο Φυσικής Προστασίας της Αλβανίας πραγματοποιήθηκε στο τέλος Σεπτεμβρίου στα Τίρανα. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην ανάπλαση του Εθνικού Πάρκου Πρεσπών, στην προστασία της βιοποικιλότητας, στην ανάπτυξη του αγροτουρισμού και στην αύξηση του εισοδήματος των κατοίκων της περιοχής. Στην εκδήλωση εκπρόσωποι της κοινοπραξίας παρουσίασαν τις δραστηριότητες και τα έργα που πρόκειται να υλοποιηθούν κατά την επόμενη

τριετία, καθώς και τα χρηματοδοτικά εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν.

Τον Σεπτέμβριο του 2018 υπεγράφη η πρώτη χρηματοδοτική συμφωνία μεταξύ της Αλβανίας και της KfW Development Bank, με την οποία ανατέθηκε το έργο στην Περιφερειακή Υπηρεσία Προστατευόμενων Περιοχών Γκόρτσε, υπεύθυνη για τη διαχείριση του Εθνικού Πάρκου Πρεσπών.

Η GFA Consulting Group δραστηριοποιείται στην περιοχή από το 2005, με την εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας που χρηματοδοτήθηκε από την KfW. Η 2^η φάση του έργου ανάπλασης του Εθνικού Πάρκου Πρεσπών, θα διαρκέσει τρία χρόνια, έως τον Απρίλιο του 2021.

Η Αλβανία εισάγεται ως νέος τουριστικός προορισμός για τη Βόρεια Ευρώπη.

Η ταξιδιωτική εταιρεία Thomas Cook σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στα Τίρανα παρουσίασε το πρόγραμμα της που αναδεικνύει την Αλβανία ως νέο τουριστικό προορισμό για το καλοκαίρι του 2019. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει πτήσεις από τις Σκανδιναβικές πρωτεύουσες και πακέτα προσφορών σε αλβανικά ξενοδοχεία.

Ο Α/Πρωθυπουργός κ. Edi Rama παρευρέθηκε στην τελετή παρουσίασης, και στον χαιρετισμό του ευχαρίστησε την εταιρεία για την πρωτοβουλία της, η οποία είναι ένα πολύ σημαντικό για τον τουρισμό της Αλβανίας και ευρύτερα της αλβανικής οικονομίας. Ο Α/Πρωθυπουργός ενημέρωσε ότι σύντομα θα ξεκινήσει η κατασκευή του αεροδρομίου Vlora, έργο που θα διευκολύνει τη μεταφορά των επισκεπτών προς το νότιο τμήμα της χώρας και πρόσθεσε ότι στις προτεραιότητες της αλβανικής κυβέρνησης εντάσσεται η κατασκευή ενός ακόμη αεροδρομίου στους Άγιους Σαράντα.

Ο κ. Carlos Cebrian, Διευθυντής Προϊόντων Βόρειας Ευρώπης της Thomas Cook ανέφερε ότι η εταιρεία παρατηρεί στενά την πρόοδο της αλβανικής κοινωνίας και οικονομίας και τις προοπτικές του αλβανικού τουριστικού προϊόντος, ευχαρίστησε δε την αλβανική

κυβέρνηση και το υπουργείο τουρισμού για τη βοήθεια τους κατά την εκπόνηση του συγκεκριμένου προγράμματος.

Τα ταξίδια για την Αλβανία θα πωλούνται στις Σκανδιναβικές χώρες με πτήσεις από Στοκχόλμη, Κοπεγχάγη, Όσλο, Ελσίνκι και Γκέτεμποργκ. Η Thomas Cook εκτιμά ότι χιλιάδες πελάτες θα ταξιδέψουν στην Αλβανία κατά τη διάρκεια της πρώτης αυτής περιόδου. Αρχικά, επτά ξενοδοχεία στους Άγιους Σαράντα θα συμπεριληφθούν στην τουριστική προσφορά.

Απαγόρευση εισαγωγής μεταχειρισμένων αυτοκινήτων ηλικίας άνω των 10 ετών στην Αλβανία

Νομοσχέδιο της αλβανικής κυβέρνησης προβλέπει καθολική απαγόρευση για την εισαγωγή στην Αλβανία μεταχειρισμένων αυτοκινήτων ηλικίας άνω των 10 ετών και αυτοκινήτων που δεν πληρούν τις εκπομπές ρύπων Euro 5, που θα ισχύσει από τον Ιανουάριο 2019. Η νομοθετική πρωτοβουλία παρουσιάστηκε στις 22 Σεπτεμβρίου, «Παγκόσμια Ημέρα χωρίς Αυτοκίνητο» από τον Υπουργό Τουρισμού και Περιβάλλοντος Blendi Klosi, ο οποίος δήλωσε ότι η Αλβανία θα εφαρμόσει την απαγόρευση εισαγωγής οχημάτων άνω των δέκα ετών που ήδη ισχύει σε γειτονικές χώρες.

Η Αλβανία εφαρμόζει από τα τέλη του 2016 σταδιακά τα ευρωπαϊκά πρότυπα εκπομπών ρύπων, προκειμένου να μειωθεί δραστικά η ατμοσφαιρική ρύπανση από τα καυσαέρια των οχημάτων και να πέσει ο μέσος όρος ηλικίας των αυτοκινήτων σε κυκλοφορία που φθάνει σήμερα τα 20 χρόνια, νούμερο κατά πολύ υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο που ανέρχεται στα 10,7 χρόνια.

Η απαγόρευση δε θα ισχύσει για τα αυτοκίνητα που βρίσκονται σε κυκλοφορία, ωστόσο το νομοσχέδιο επηρεάζει χιλιάδες μεταχειρισμένα οχήματα που έχουν ήδη εκκαθαριστεί από τις τελωνειακές αρχές αλλά δεν έχουν εφοδιαστεί με πινακίδες και επρόκειτο να πωληθούν στη τοπική αγορά. Η αγορά μεταχειρισμένων αντιπροσωπεύει το συντριπτικό 95% των πωλήσεων αυτοκινήτων στη χώρα.

Σύμφωνα με έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, οι αλβανικές πόλεις, με προεξάρχοντα τα Τίρανα, καταλαμβάνουν τις τελευταίες θέσεις στην Ευρώπη από πλευράς ατμοσφαιρικής ρύπανσης, που συνδέεται με το θάνατο 2.120 ανθρώπων στην Αλβανία το 2016.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Κατασκευή του Οδικού Άξονα Milot-Balldren: Κριτική για τη σκοπιμότητα υλοποίησης έργων με σύμπραξη δημόσιου - ιδιωτικού τομέα στην Αλβανία.

Το α/Υπουργείο Υποδομών και Ενέργειας της Αλβανίας αναφέρει ότι η αλβανική Εταιρεία ANK αναδείχθηκε ανάδοχος διαγωνισμού του έργου κατασκευής του οδικού άξονα Milot-Balldren, στο βόρειο τμήμα της χώρας, το οποίο θα υλοποιηθεί με τη μορφή συμπράξεως δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ).

Ειδικότερα, η σύμβαση παραχώρησης μεταξύ του αλβανικού δημοσίου και της ανωτέρω Εταιρείας προβλέπει την κατασκευή και συντήρηση του νέου αυτοκινητοδρόμου για περίοδο 13 ετών, με το συνολικό κόστος του έργου να εκτιμάται στα 161,5 εκ. ευρώ.

Σημειώνεται ότι η ANK ήταν η μόνη εταιρεία που κατέθεσε προσφορά στον διαγωνισμό και επιδοτήθηκε με «μπόνους» 8,5%, σε συνέχεια «αυτόκλητης πρότασης» (unsolicited proposal) που κατέθεσε για την υλοποίηση του έργου τον Ιούλιο 2018. Η πρώτη δόση πληρωμής για την κατασκευή του έργου θα καταβληθεί στην ανάδοχο εταιρεία αφού ολοκληρωθεί το 25% των εργασιών.

Ο νέος αυτοκινητόδρομος αποτελεί τμήμα της οδικής αρτηρίας Αδριατικής-Ιονίου, θα έχει μήκος 18 χλμ, 4 λωρίδες κυκλοφορίας και 2 λωρίδες έκτακτης ανάγκης, μία σήραγγα 850 μέτρων, ενώ οι παράπλευροι δρόμοι θα έχουν μήκος 9,5 χλμ. Το έργο αποτελεί μέρος του κυβερνητικού προγράμματος «1 δισεκατομμύριο ευρώ για υποδομές», με την ολοκλήρωση του οποίου θα βελτιωθεί η οδική σύνδεση με το Μαυροβούνιο.

Επισημαίνεται ότι η Παγκόσμια Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο έχουν επανειλημμένα επικρίνει την α/Κυβέρνηση, για την πρακτική των «αυτόκλητων προτάσεων» που ακολουθείται κατά κόρον κατά την υλοποίηση έργων ΣΔΙΤ, λόγω του τεράστιου κόστους για τον κρατικό προϋπολογισμό και του αναποτελεσματικού τρόπου υλοποίησης των δημοσίων έργων.

Συγκεκριμένα, σε πρόσφατη έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας αναφέρεται ότι οι συμπράξεις δημόσιου - ιδιωτικού τομέα με τη χρήση της μεθόδου της αυτόκλητης πρότασης παρέχουν στις αλβανικές αρχές τη δυνατότητα να συνάπτουν συμβάσεις για υποδομές μεγάλης κλίμακας μέσω μιας προβληματικής διαδικασίας, σε συνθήκες ανεπαρκούς ή ανύπαρκτου

ανταγωνισμού και έλλειψης διαφάνειας. Ο εν λόγω Οργανισμός επικρίνει παράλληλα την αλβανική κυβέρνηση για πολλαπλές αδυναμίες και αναποτελεσματικότητα κατά την υλοποίηση του κυβερνητικού προγράμματος «1 δισεκατομμύριο ευρώ για υποδομές».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ						
	2016	2017	Α' 2018	Β' 2018	Γ' 2018	Δ' 2018
Πραγματικό ΑΕΠ (μεταβολή %)	3,35	3,86*	4,45*	4,32*		
ΑΕΠ Τρέχουσες Τιμές (εκ. λεκ)	1.475.251 (9,97 δις. €)	1.531.310 (11,4 δις. €)				
ΑΕΠ Ισοτιμία Αγοραστικής Δύναμης	34,8 δις. \$	35,97 δις. \$				
Κατά Κεφαλή ΑΕΠ	3.734 €	3.980 €				
Κατά Κεφαλή ΑΕΠ ΙΑΑ	10.651 €	11.014 €				
Βιομηχανική Παραγωγή (μεταβολή %)	2,9	3,5				
Οικοδομικές Άδειες (μεταβολή %)	170	86,3	118,1	37,1		
Δείκτης Λιανικού Εμπορίου (μεταβολή%)	6,2	1,5	1,5	2,4		
Εξαγωγές (εκ. €)	713,7	797,1	74,5	83,5		
Εισαγωγές (εκ. €)	3.316,5	3.621,2	146,0	163,4		
Εμπορικό Ισοζύγιο (εκ. ευρώ)	-2.602,8	-2.824,9	-614,7	-684,0		
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (εκ. €)	-811,7	-866,0	-165,4	-172,6		
Εισροές Α.Ξ.Ε. (εκ. €)	943	908,03	342	377		
Εισροές Α.Ξ.Ε. (μεταβολή %)	5,96%	-3,71%				
Σωρευτική Αξία Α.Ξ.Ε. (εκ. €)	5.677	6.453	6.795	7.172		
Εισροές Μεταναστευτικών Εμβασμάτων (εκ. €)	615	636				
Εργατικό Δυναμικό (άνω των 15 ετών)	1.365.000	1.385.000	1.400.694	1.401.988		
Εργαζόμενοι (άνω των 15 ετών)	1.157.000	1.195.000	1.226.147	1.227.973		
Ανεργία (%)	15,6	14,1	12,3	12,4		
Κατώτατος Μηνιαίος Μισθός (λεκ)	22.000	24.000	24.000	24.000		
Μέσος Μηνιαίος Μισθός (λεκ)	46.933	49.150	49.145	50.392		
Πληθωρισμός (μέση ετήσια αύξηση)	1,28	1,99	1,87	1,90		
Δείκτης Τιμών Παραγωγού	-1,5	3,3	1,0	2,4		
Ακαθάριστο Εξωτερικό Χρέος (εκ. €)	7.881,5	7.949,4	7.948,5	8.111,4		
Εξωτερικό Χρέος (δις. λεκ)	504,6	510,3				
Εγχώριο Χρέος (δις. λεκ)	561,12	577,05	588,29	580,03		
Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ)	72,05	70,1				
Έσοδα Προϋπολογισμού (εκ. λεκ)	407,02	430,39	105,29	216,95		
Φορολογικά Έσοδα (εκ. λεκ)	369,88	398,62	98,46	202,25		
Έξοδα Προϋπολογισμού (εκ. λεκ)	433,69	461,41	100,28	214,65		
Κεφαλαιακές Δαπάνες (εκ. λεκ)	59,47	68,45	10,53	29,91		
Έλλειμμα Προϋπολογισμού	-26,67	-31,01	5,01	2,30		
Βασικό Επιτόκιο Κεντρικής Τράπεζας (%)	1,5/1,25	1,25	1,25	1	1	
Τραπεζ. Καταθέσεις /Εγχώριο (εκ. λεκ)	487,533	473,663	460,976	459,663		
Τραπ. Καταθέσεις/Συνάλλαγμα (εκ. λεκ)	526,511	528,006	523,165	513,625		
Συναλλαγματική ισοτιμία/ευρώ	137,36	134,15	131,27	125,95		
Συναλλαγματικά Αποθέματα (δις.\$)	3,093	3,274				

Πηγές: Αλβανική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα Αλβανίας, Αλβανικό Υπουργείο Οικονομικών και Οικονομίας, Παγκόσμια Τράπεζα